

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN WONEN

Datum: 16 november 2016

Plaats: oude raadzaal

Tijd: 16.30 – 19.00 uur

Aanwezig: mevrouw **K.W. van Doesen-Dijkstra (voorzitter, D66)**, de dames F. Woudstra (D66) *tot B2*, P. Brouwer (GroenLinks *tot B3*), A. Kuik (CDA) *tot B2*, I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), M.E. Woldhuis (100% Groningen), de heren B.N. Benjamins (D66), T. Rustebiel (D66) *bij B2*, C.T. Schimmel (D66), J.P. Dijk (SP), M. van der Laan (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), J. Boter (VVD), de heer R. IJtsma (Stadspartij), H.P. Ubbens (CDA), A.P.M. Banach (Student en Stad), G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mevrouw A. Weiland (commissiegriffier)

Namens het college: de heren J.M. van Keulen (VVD) *tot B2*, R. van der Schaaf (PvdA)

Insprekers: mevrouw Mulder (op persoonlijke titel), de heren Adriaanse (op persoonlijke titel), Van Driel (namens Woonschepencomité Groningen), Horst (op persoonlijke titel), Koetje (op persoonlijke titel), Tiel (op persoonlijke titel), Verberkt (op persoonlijke titel), Versteegh (op persoonlijke titel)

Afwezig: de heer M.D. Blom (VVD)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

B.2. Ruimtelijk kader voor het water, watervisie (collegebrief 2 november 2016)

Dhr. Tiel (inspreker op persoonlijke titel):

- Vindt het ambitiedocument aan de wilde kant en weinig vooruitstrevend.
- Roept op zuinig te zijn op vrijwilligers. Binnen een paar dagen verschijnen drie versies van het stuk.
- Stelt dat het opleggen van welstand een wens kan zijn, maar dat bestaande vergunningen omgevingsvergunningen worden en overeind blijven.
- Verbaast zich over het opleggen van welstand voor varende schepen. Het betreft een klein aantal dat grotendeels onder de eisen van de beroepsvaart zal vallen in 2019.
- Begrijpt welstand voor watervilla's in Meerstad, maar de kavels zijn er nog lang niet.
- Roept op niet alles vooraf te regelen, maar aan de slag te gaan met het verwijderen van slechte schepen uit de Diepenring. De gemeente bezit er zelf een paar.
- Ziet meer in het stimuleren van beschikbaar vaarpotentieel om de dynamiek te versterken.
- Pleit voor het aanpakken van bootjesmelkers, die weinig tot niets in de weg wordt gelegd en die soms zelfs worden aangemoedigd.

Mw. Mulder (inspreker op persoonlijke titel):

- Vraagt zich af waarom het plan zo haastig wordt gepresenteerd en geheim is gehouden voor het Woonschepencomité Groningen (WCG). De gevolgen zijn verstrekkend.
- Vindt het plan niet realistisch. Er is veel budget nodig om woonboten uit te kopen, te verplaatsen en aan te passen en om bruggen en kades op te knappen.
- Lijkt het logisch woord te houden door eerst nieuwe ligplaatsen te creëren.
- Is voor meer contact met het water, maar waarom middels meer terrassen? Een dusdanig gedetailleerd plan is in dit stadium niet nodig.
- Roept op wonen op het water als gelijkwaardige woonvorm te behandelen.
- Ziet mogelijkheden om Groningen als tweede woonbotenstad nog mooier te maken, maar niet met een plan dat tot zoveel onrust en onzekerheid leidt in dit stadium.

Dhr. Van Driel (namens Woonschepencomité Groningen):

- Stuurde een uitgebreide reactie en sprak de meeste commissieleden.
- Herinnert zich dat het drie jaar geleden ook misging met een plan dat de raad niet eens haalde, maar wel een bestuur kostte. Telkens organiseert de gemeente haar eigen oppositie.
- Vindt het college bescheidenheid passen. In dertig jaar heeft heel veel tijd en energie nauwelijks iets opgeleverd.
- Juicht toe wanneer het lukt binnen een paar jaar de grootste wrakken uit de Diepenring te verwijderen en parkeerplaatsen langs het water te schrappen.
- Kan als bewonersorganisatie onmogelijk tekenen voor het weghalen van 39 ligplaatsen aan de zonkant. Gelijksortige plekken komen nooit meer terug.
- Vraagt zich af wanneer hiertoe besloten is. De raad heeft er niet om gevraagd.
- Begrijpt niet waarom al drie jaar gepraat wordt zonder dat de echte agenda bekend is gemaakt.
- Hekelt dat het stuk nog steeds veel fouten bevat.

Dhr. Koetje (inspreker op persoonlijke titel):

- Vond een internetpeiling van RTV Noord meevallen: slechts 52% van de respondenten vond woonboten de Diepenring ontsieren. De afstand tussen burger en stadhuis is groot.
- Hekelt dat de WCG als bewonersorganisatie is genegeerd bij het opstellen van dit stuk.
- Schreef een brief omdat de inspreektijd is beperkt tot een luttele twee minuten, te kort voor bespreking van het tendentieuze stuk. Ook Jacco Belgraven en de WCG stuurden goede betogen.
- Oppert voor ligplaats of woonboot steeds huis te lezen en te beseffen hoe vilein de voorstellen zijn.
- Wil niet dat de rekening van 10-20 miljoen euro om bootjesmelkers en kroegbazen te helpen ooit bij woonbootbewoners wordt neergelegd.

Dhr. Adriaanse (inspreker op persoonlijke titel):

- Woont 7,5 jaar met veel plezier op het water.
- Is voor ontwikkeling, maar vindt het realistisch gehalte ontbreken. Steeds zijn er nieuwe ambtenaren die zich met het dossier bezighouden en met een nieuwe visie komen. Kennisoverdracht ontbreekt.
- Stelt dat het plan bewoners schokt en leidt tot paniek en ingebouwde systeemweerstand.
- Rekent uit dat zijn woonlasten met de beprijzing van ligplaatsen 600% stijgen ten opzichte van de huidige roerendezaakbelasting (rzb), die gekoppeld is aan de ozb. Rechtszekerheid wordt met voeten getreden.
- Heeft de indruk dat de visie door een externe is geschreven, die veel historische en publiekrechtelijke kennis mist.
- Hoopt dat de gemeente kennis en ambities van bewoners gebruikt om plannen met draagvlak te ontwikkelen.

Dhr. Horst (inspreker op persoonlijke titel):

- Stelt voor de demping van het Kattendiep en Zuiderdiep op te heffen, zodat een vaarverbinding ontstaat tussen de Aa en het Zuiderdiep en er ruimte is voor waterrecreatie, strandjes en terrassen aan het water.
- Voegt toe dat het doorvaarbaar maken van Poelestraat en Grote Markt ervoor zorgt dat mensen bij het Forum aan kunnen meren.
- Oppert de buitenste ring van statische woningen aan de Diepenring weg te halen, zodat er ruimte komt voor buitenrecreatie. Ook moet bebouwing sneuvelen om de zichtlijnen naar het Forum en de Martinitoren te verbeteren.

- Vervolgt dat woningen in het vervolg makkelijk afbreekbaar moeten zijn. De grond moet verpacht worden en woonvergunningen zijn niet overdraagbaar, zodat bij elke overdracht getoetst en gehandhaafd kan worden.
- Stelt voor de ozb van gemiddeld 385 euro te vervangen voor stageld van 2200 euro per woning.

Dhr. Versteegh (inspreker op persoonlijke titel):

- Sluit zich aan bij eerdere sprekers.
- Woont al sinds 1993 met veel plezier in de Noorderhaven, waar veel verloop is in bewoners.
- Begrijpt niet waarom de opeenvolgende plannen woonschepen als een probleem behandelen.
- Wijst erop dat de Noorderhaven een van de meest gefotografeerde en geschilderde locaties is.

Waarom is de noodzaak tot verbetering volgens de gemeente zo hoog? Er zijn kleine verbeterpunten, maar deze negatieve houding zit bewoners niet lekker.

- Krijgt de indruk dat de planontwikkeling werkverschaffing is voor ambtenaren en lijkt het daarom ook beter het Zuiderdiep open te graven met terrassen aan het water die mooier zullen zijn dan aan de kop van de Poelestraat.

Dhr. Dijk (SP):

- Vindt het stuk van weinig inlevingsvermogen getuigen voor bewoners die hun thuis op het water hebben en ruimte moeten maken voor recreatieve ontwikkeling.
- Vindt meer mogelijkheden van het water te genieten prima, maar hoe verhoudt zich dat tot wonen?

De balans slaat door naar ondernemers en terrassen, de mooiste plaatsen worden opgekocht.

- Mist een schatting van de kosten om twintig ligplaatsen op te kopen en hekelt dat de raad nu moet instemmen met de ambities om straks met miljoenen geconfronteerd te worden.
- Is benieuwd wat andere fracties hiervan vinden. Het opkopen van ligplaatsen voor de tram kostte al anderhalf miljoen euro.
- Leest wel details wat betreft het verwijderen van de mooiste ligplaatsen en lastenverhoging.
- Steunt het aanpakken van bootjesmelkers. Hoeveel kamerverhuurboten worden opgekocht? Is het niet beter hard te handhaven dan met publiek geld uit te kopen? Schiet regelgeving tekort?
- Roept bewoners op negatieve zaken over bootjesmelkers te melden.
- Vraagt waarom leges nodig zijn naast rzb. Wonen op het water moet toegankelijk blijven voor mensen met een smallere beurs. Wil het college meer verdienen met de marktconforme waardering?

Waarom komt het terug op het onderzoek uit 2009, waaruit rzb het meest rechtvaardig bleek?

- Kan een welstandstoets voor boten nog moeilijk beoordelen zonder concrete uitwerking. Het kan huidige belemmeringen voor verkoop en nieuwe boten wegnemen en authenticiteit bevorderen, maar het moet wel realistische eisen stellen.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Looft het opstellen van een ambitedocument. Water is niet weg te denken en geeft flair.
- Steunt de ambitie water toegankelijker te maken en beter in te zetten voor economie en recreatie. Uitbreidingsmogelijkheden voor terrassen zorgen voor ontspanning in de binnenstad.

- Erkent dat sommige kamerboten van slechte kwaliteit zijn, maar dat is niet per definitie zo. Is het niet beter de verhuurder aan te spreken in plaats van bewoners hun woning te ontnemen? Waarom kijkt het college specifiek naar de doelgroep studenten? Zijn er cijfers over vermeende verdringing?
- Verwacht minder overlast doordat boten vrijstaand zijn. Heeft het college cijfers?
- Vreest dat de druk op de kamerverhuurmarkt en oude wijken toeneemt door deze aanpak. Er wordt jongerenhuisvesting bijgebouwd, maar deze maatregelen komen te vroeg.
- Vraagt of bekend is dat studenten liever op het land wonen. Zo niet, dan hebben zij evenveel recht op het water te wonen als andere Stadgers.
- Overweegt een motie.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Onderstreept de ambitie de ruimtelijke kwaliteit te verhogen door water toegankelijker te maken en boten onder de welstand te laten vallen.
- Steunt het uitbreiden van het aantal ligplaatsen in uitleggebieden en de functiemix in de binnenstad. Naast terrassen kan theater een mooie toevoeging zijn.
- Roept op eerst rotte appels op te kopen. Komt hiervoor een SMART functionerend mechanisme?
- Hoopt dat het college goed de kostenefficiëntie in het oog houdt bij het opkopen door te kijken naar alternatieven, zoals het aanbieden van een geschikte andere ligplaats.
- Lijkt het logisch te handhaven op en juridische stappen te zetten tegen illegale situaties, zoals aan elkaar gelaste boten of het in bezit hebben van meer dan een kamerverhuurboot.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Denkt dat iedereen erkent hoe mooi en fijn water is voor de stad.
- Betreurt dat bewoners zo schrikken van de nota. Het lijkt erop dat bewoners en college elkaar zijn kwijtgeraakt na het constructieve zomerse overleg over het weghalen van rotte appels. Kan het college reflecteren op dit proces en vooruitkijken?
- Is benieuwd wat de juridische en financiële mogelijkheden zijn om bootjesmelkers aan te pakken. Is deze wens uitvoerbaar?
- Hoort dat het WCG wat ziet in een verbeterd havenregime, maar vindt het lastig alle juridische haken en ogen van de ambities van het college te beoordelen.
- Deelt de wens, maar mist concrete plannen om het aantal ligplaatsen uit te breiden. Dit is de afgelopen tien jaar niet gelukt, waarom nu wel?
- Ziet voor zich dat terrassen kwaliteit toevoegen. Dit zal in kleine stapjes gaan, de BIM-locatie zou een goede zijn om aan te pakken.
- Pleit ervoor gemeentelijke en provinciale bruggen en vaarroutes op elkaar aan te laten sluiten. Een app kan helpen, zowel voor bewoners als bezoekers.
- Steunt de watermanifestatie 2018 om water meer op de kaart te zetten.
- Roept op opnieuw met WCG in overleg te gaan en gebruik te maken van hun expertise.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Kan zich vinden in de ambitie water zichtbaarder en toegankelijker te maken aan de Diepenring.
- Vindt geparkeerde auto's daar niet bij passen.
- Stelt dat wonen op het water ook bij de Diepenring hoort. Verplaatsing van de helft van de schepen is wel heel ambitieus, al kan de kwaliteit van bepaalde schepen omhoog.
- Steunt het aanpakken van kamerverhuurboten, waarbij soms alleen de opbrengst lijkt te tellen.
- Ziet graag een voorstel voor een gefaseerde aanpak.

- Is voor nieuwe ligplekken bij Reitdiep, Meerstad en het Suikerunieterrein, maar kan zich voorstellen dat de binnenstad aantrekkelijker is. Hoe wil het college uitleggebieden aantrekkelijker maken?
- Sluit aan bij de vraag van de SP over lastenverhoging.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Wijst op de historische betekenis van water in Groningen, dit raakte ten onrechte uit beeld.
- Vindt wonen op het water uitstekend passen bij de stad en wil niet tornen aan ligplaatsen zonder vervangende ligplaatsen ter compensatie en het liefst extra ligplaatsen.
- Sluit aan bij Student en Stad dat gekeken moet worden naar onderhoud, niet naar type bewoners.
- Deelt de zorg van het WCG dat bij de opkoopregeling met name kleine particuliere boten verdwijnen en niet de rotte appels. Hoe denkt het college dat te voorkomen?
- Ziet graag aansluiting bij de Parkeervisie en een onderbouwing van het exacte getal.
- Vraagt hoe en waarom het betrekken van bewoners de laatste maanden scheef is gegroeid.
- Hoopt dat bewoners en ondernemers goed betrokken worden bij het vervolgtraject.
- Steunt de sterkere koppeling met het water voor de hele stad, niet alleen de Diepenring.
- Mist aandacht voor ecologische kansen en hoort daar graag meer over.
- Vraagt het college nadrukkelijk de kosten uit te werken.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Denkt dat veel mensen woonboten mooi vinden en erbij vinden horen. Het levert nostalgische plaatjes op. Leven in en om het water spreekt aan.
- Steunt in hoofdlijnen de ambities om water beter beleefbaar te maken en beter in te richten. Net als de binnenstad moet water van iedereen worden.
- Was aanvankelijk positief over vervangende ligplaatsen in uitleggebieden, maar hoort uit de reacties dat de gemeente onzorgvuldig omgaat met bewoners aan de Diepenring. Ook is de klacht dat de gemeente het niet als gelijkwaardige woonvorm ziet.
- Vraagt wanneer is besloten dat boten weg moeten. Het lijkt erop dat bewoners te weinig zijn betrokken. Hoe kijkt de wethouder daarop terug?

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Begrijpt dat de belevingswaarde samenhangt met waterkwaliteit en inrichting.
- Lijkt het geen gek idee het Zuiderdiep weer doorvaarbaar te maken en is benieuwd naar de kosten.
- Vindt de consequenties zwaar voor bewoners, die juist erg verbonden zijn met hun omgeving.
- Schrikt van de door insprekers aangegeven fouten en 600% verhoging van de rzb.
- Steunt het mixen van functies aan het water, maar stelt voor eerst het experiment te beoordelen.
- Kan zich voorstellen dat welstandseisen gelijkgeschakeld worden, maar vindt het nog onduidelijk.
- Voelt voor een aanpak van huisjesmelkers waarbij studenten niet schaarse woningen verliezen.
- Constaneert dat de ambities in plaats van bestaande problemen op te lossen weerstand oproepen en heeft de indruk dat er niet zoveel boten weg hoeven.
- Bestrijdt dat een ligplaats in Meerstad gelijkwaardig is. De locatie doet ertoe.
- Is benieuwd hoe het college terugkijkt op de participatie.
- Pleit voor een gedragen ambitiedocument en inzicht in de financiën.

- Is wel voor het tegengaan van achterstallig onderhoud, het stimuleren van verduurzaming en het uitwerken van ontwikkellocaties.
- Vraagt bij uitwerking van een systeem van niet-overdraagbare vergunningen aandacht voor nadelen.

Dhr. Ijtsma (Stadspartij):

- Hoort veel goede opmerkingen, met name bij de insprekers.
- Roept op tot bewustzijn dat het woningen betreft en is bezorgd over de ontstane onrust.
- Vindt het veel te ambitieus voor de komende paar jaar. De afgelopen dertig jaar is het niet gelukt.
- Wil weten in welke sfeer met WCG overlegd is het afgelopen jaar, dat zich overvallen voelt. Zat men in hetzelfde schuitje?
- Is voor uitbreiding van het aantal ligplaatsen, maar tegen extra beperking van de huidige plekken.
- Ziet veel in navolging van Rotterdam, waar een gemeentelijke stichting met bewoners historische schepen beheert en hen korting geeft in liggelden.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Sluit bijna volledig aan bij de ChristenUnie.
- Mist met D66 natuurwaarden en andere waarden van water.
- Vraagt zich af of het plan niet veel te vergaand is.
- Wil graag dat de discussie met bewoners opnieuw gevoerd wordt. Draagvlak is cruciaal.

Dhr. Boter (VVD):

- Looft de mooi geformuleerde ambities met de historische blik op het beter betrekken van water.
- Hoort in de inspraak ook praktische problemen en is met de SP benieuwd naar de financiën.
- Sluit aan bij Student en Stad wat betreft kamerverhuur. Het is goed rotte appels aan te pakken, niet kamerverhuur op boten an sich.
- Vraagt hoe concreet het uitbreiden van ligplaatsen is. De vraag naar wonen op het water is groot.

Wethouder Van der Schaaf:

- Wijst op de lange opmaat naar de definitieve watervisie met meerdere besprekingen, waaronder die in april met bewoners en het WCG.
- Beoogt met het bespreekstuk juist met bewoners, belanghebbenden en de raad te overleggen over de ambities van het college. Het is zeker niet dichtgetimmerd.
- Wil begin 2017 de definitieve watervisie presenteren en blijft overleggen met WCG en betrokkenen.
- Ziet de enorme waarde van wonen op het water en wil dit juist uitbreiden en verbeteren. Het hoort bij de stad en voegt woonkwaliteit toe.
- Schreef nog nooit zo duidelijk op dat rechten van bestaande bewoners gerespecteerd worden en geen nieuw liggeld opgelegd krijgen.
- Verschilt met de WCG van mening over een aantal onderdelen, zoals het halveren van ligplaatsen aan de Diepenring.
- Betreurt het beeld dat gemeente en bewoners elkaar kwijt zouden zijn geraakt wat betreft proces. Het convenant is afgesloten en er is alle tijd en ruimte voor overleg en advies. Dat betekent niet dat partijen het uiteindelijk eens zullen worden op alle punten.
- Sprak in de Woon- en Binnenstadsvisies al over meer ruimte voor water en hangt daar nu voor het eerst een getal aan. De raad besluit uiteindelijk over de voorgestelde ambities in februari of maart.

- Zal bij een positief besluit de kosten, de fasering, het tempo en de prioritering uitwerken.
- Levert voor het besluit inzicht in de te verwachten kosten, fasering en dekking met een bandbreedte.
- Kan nu niet een uitgebreid kostenplaatje presenteren. De zes boten voor de tram kosten negen ton, maar wellicht kan het goedkoper door mensen andere ligplaatsen aan te bieden.
- Verwacht dat de commissie ook had geprotesteerd als er een in detail uitgewerkt plan voorlag.
- Pint het niet vast op een specifiek getal, het gaat om de gewenste ambitie en richting van gebruik van de Diepenring.
- Wil het aantal ligplaatsen vermeerderen en pas ligplaatsen verminderen bij de Diepenring als er andere beschikbaar zijn.
- Heeft niets tegen studenten die op het water wonen, wel tegen slecht onderhouden ontsierende boten. Het aanpakken daarvan kan rekenen op groot draagvlak.
- Beamt dat de locatie ertoe doet, maar vindt het te snel geconcludeerd dat de ligplaatsen aan de Diepenring de best mogelijke zijn. Een andere ligplaats is niet per se een achteruitgang.
- Wil leges voor ligplaatsen heffen en overdraagbaarheid afschaffen om meer beweging te creëren. De huidige overdraagbare vergunningen zorgen voor hoge aankoopkosten. De betaalbaarheid en diversiteit zullen eerder toenemen door deze maatregelen.
- Wil de Diepenring zo inrichten dat meer mensen ervan kunnen genieten. Dat gaat niet alleen over minder woonboten, ook over parkeren en herinrichten.
- Waardeert zeer de inbreng en expertise van WCG en blijft daar graag gebruik van maken met respect voor elkaars standpunten.
- Benadrukt het belang van zorgvuldigheid en een goed proces, maar het begint met ambitie.
- Antwoordt dat de ecologische kwaliteit van water aan de orde komt in het rioleringsplan en het groenstructuurplan.

De collegebrief wordt op verzoek van Student en Stad als eenminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 30 november 2016.